

Blidstena historia.

av Erik Eriksson

BYHISTORIA FRÅN VÄSTRA ED.

Tjustbygdens kulturhistoriska förenings årsbok 1993 innehåller en mycket intressant redogörelse över Blidstena by från 1400-talet fram till nutid. Författaren är Göran Pettersson, Gusum, som lagt ner ett omfattande arbete på att följa upp gårdsaffärer och släktförhållanden. Forskningen visar att åtta av tretton hemmansdelar äges av ättlingar i rakt nedstigande led sedan 1550-talet.

Författaren uppger att ganska många tvister med grannar till byn har förekommit. Den allvarligaste händelsen var ett mord 1632 på bonden och läns-
mannen Jon Persson från Blidstena.

Upprinnelsen till mordet tycks ha varit att greven på Vinäs började bygga två torp på den så kallade tvisteparken på Blidstenasidan av Storsjön.

Folk från Blidstena rev nattetid bort taken till nybyggena.

Vid en förhandling om saken i Nils Jönssons stuga vid Ed körde grevens skräddare en värja under bordet genom kroppen på Jon Persson, som blev fastnaglad i väggen och avled.

Det märkliga är att ingen rättslig utredning följde. Först efter 65 år tog Tjust häradsrätt upp dramat men på grund av att de flesta vittnena hunnit dö, rann det hela ut i intet.

Anteckningar om vad flera närvarande vittnen sett förelåg men tydligen vågade ingen göra anmälan då fallet var aktuellt.

Episoden visar att rättssäkerheten var dålig för vanligt folk. Att ta upp en rättsstrid med en greve som med starka blodsband var befryndad med landets styrande skikt var säkerligen mycket vanskligt.

Sverige hade vid den tiden arméer nere i Europa som förvisso inte använde silkesvantar i kontakten med folket de våldgästade.

Greven Johan Casimir Lejonhuvud styrde Vinäs 1632. Han dog 1634 "efter en orolig och föga berömvärd levnad" skriver Ada Rydström.

Stridigheterna om tvisteparken höll på i 125 år och vid slutuppgörelsen 1736 fick Vinäs erlægga en summa motsvarande värdet av 60 kor men fick

behålla torpen. År 1915 såldes torpen ut från Vinäsgodset. Vad som i dag minner om gångna stridigheter är att Näset och Näskärr i jordregistret heter Vinäs 15 och Vinäs 16.

E. E.